

DECIZIE

10 iunie 2020

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul declarat de către Consiliul Superior al Magistraturii,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Victoria Sanduța împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la
contestarea parțială a actului administrativ,

împotriva încheierii din 06 aprilie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost admisă cererea Victoriei Sanduța cu privire la suspendarea parțială a executării
actului administrativ,

c o n s t a t ă :

La 11 aprilie 2019 Victoria Sanduța a depus acțiune în contencios administrativ
împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la constatarea ca fiind
ilegală parțial Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 121/6 din
26 martie 2019, în partea ce ține de transferul judecătorului Sanduța Victoria de la
Judecătoria Chișinău, sediul Centru, specializat în materie civilă la Judecătoria
Chișinău, sediul Ciocana, specializat în materie contravențională și activitatea
judecătorului de instrucție și anularea parțială a Hotărârea Consiliului Superior al
Magistraturii nr. 121/6 din 26 martie 2019, în partea ce ține de transferul
judecătorului Sanduța Victoria de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, specializat
în materie civilă la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, specializat în materie
contravențională și activitatea judecătorului de instrucție.

La 05 iulie 2019 Victoria Sanduța a depus cerere privind ridicarea excepției de
neconstituționalitate, prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate
a dispozițiilor art.15¹ alin.(5) al Legii nr.514 din 06 iulie 1995 privind organizarea
judecătorească (f.d.68, Vol.I)

Prin încheierea din 16 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea
Victoriei Sanduța privind ridicarea excepției de neconstituționalitate. S-a sesizat
Curtea Constituțională a Republicii Moldova în vederea soluționării cererii depuse
de Victoria Sanduța privind excepția de neconstituționalitate în temeiul art.135

alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova. S-a remis după competență Curții Constituționale sesizarea depusă de Victoria Sanduța privind ridicarea excepției de neconstituționalitate (f.d.135-136, Vol.I).

La 02 martie 2020 Victoria Sanduța a înregistrat în Secția Evidență și Documentare Procesuală a Curții de apel Chișinău cererea privind suspendarea parțială a executării Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 121/6 din 26 martie 2019 în partea ce ține de transferul judecătorului Sanduța Victoria de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, specializat în materie civilă la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, specializat în materie contravențională și activitatea judecătorului de instrucție, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești (f.d.147-148, Vol.I).

Prin încheierea din 06 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea Victoriei Sanduța privind suspendarea parțială a executării Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 121/6 din 26 martie 2019.

Prin hotărârea nr.7 din 24 martie 2020 a Curții Constituționale s-a admis excepția de neconstituționalitate ridicată de dna Victoria Sanduța în dosarul nr.3-114/19, pendinte la Curtea de Apel Chișinău. S-a declarat neconstituțional art.15¹ alin.(5) din Legea nr. 514 din 06 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, în redacția Legii nr.265 din 23 noiembrie 2018 pentru modificarea unor acte legislative.

La 24 martie 2020 Victoria Sanduța a înregistrat în Secția Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Chișinău cererea prin care a solicitat repetat suspendarea parțială a executării Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 121/6 din 26 martie 2019 până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

Prin încheierea din 06 aprilie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea Victoriei Sanduța privind suspendarea parțială a executării Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 121/6 din 26 martie 2019 până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești. S-a suspendat Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la demersul președintelui Judecătoriei Chișinău, Radu Țurcanu, referitor la transferul unor judecători de la sediul Centru la sediul Ciocana nr. 121/6 din 26 martie 2019, în partea dispunerii transferării judecătorului Victoria Sanduța de la sediul Centru la sediul Ciocana al Judecătoriei Chișinău, pînă la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

La 28 aprilie 2020 Consiliul Superior al Magistraturii a depus recurs împotriva încheierii din 06 aprilie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate și adoptarea unei încheieri noi privind respingerea cererii Victoriei Sanduța de suspendare a Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 121/6 din 26 martie 2019.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că a luat cunoștință cu încheierea din 06 aprilie 2020 a Curții de Apel Chișinău la 24 aprilie 2020, prin intermediul poștei electronice, având în vedere că începând cu 07 aprilie 2020, au fost declarate zile de odihnă de Comisia Situații Excepționale, iar la 06 aprilie 2020, considerată zi de lucru, aceasta nu a fost expediată.

Consiliul Superior al Magistraturii consideră încheierea Curții de Apel Chișinău nr.3-114/19 din 06 aprilie 2020 ilegală și urmează a fi anulată integral din următoarele considerente.

Hotărârea nr. 121/6 din 26 martie 2019 a fost adoptată în limitele cadrului legal, Consiliul Superior al Magistraturii acționând conform competențelor deținute, în calitate sa de organ de autoadministrare judecătorească, ghidându-se de prevederile legale în vigoare la acel moment.

Totodată, numind judecătoarea Victoria Sanduța, la propunerea președintelui instanței judecătorești, pentru exercitarea funcțiilor de judecător de instrucție, Plenul CSM a ținut cont de faptul că, judecătoarea Victoria Sanduța a absolvit în anul 2016 Institutul Național al Justiției, instituție care instruieste corpul de judecători pentru examinarea cauzelor civile, contravenționale, de contencios administrativ, de insolvență, penale și ce țin de competența judecătorului de instrucție. Pe toată perioada de instruire la Institutul Național al Justiției, Victoria Sanduța, în calitate de audient, a beneficiat de o bursă lunară, în mărime de un salariu mediu pe economie realizat în anul precedent, astfel statul suportând cheltuieli din bugetul public pentru a instrui judecători calificați pentru examinarea dosarelor de toate categoriile.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (2) din Constituție, judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii. Judecătorii instanțelor judecătorești se numesc în funcție de Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile legii. Judecătorii care au susținut concursul sunt numiți în funcție pentru prima dată pe un termen de 5 ani. După expirarea termenului de 5 ani, judecătorii vor fi numiți în funcție până la atingerea plafonului de vârstă, stabilit în condițiile legii.

În accepțiunea art.1 alin. (2) al Legii nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, judecătorul este persoana investită constituțional cu atribuții de îndeplinire a justiției, pe care le execută în baza legii.

Prin decretul Președintelui Republicii Moldova Nr. 74-VIII din 15 martie 2017, Victoria Sănduța a fost numită în funcția de judecător la Judecătoria Chișinău, pe un termen de cinci ani, nefiind indicată o anumită specializare.

Astfel, judecătoarea Victoria Sanduța, absolventă a Institutului Național al Justiției, a fost numită în funcția de judecător, fără a specifica o anumită specializare și a activat aproximativ un an și jumătate până la acordarea concediului prenatal și postnatal, ceea ce presupune că dânsa deține calificarea necesară și competența să judece orice tip de dosare.

Prin urmare, președintele instanței de judecată, deținând competențele atribuite prin art. 16¹ Legea nr. 514 din 06 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, potrivit cărora acesta aprobă componența colegiilor și coordonează activitatea acestora; coordonează activitatea judecătorilor pentru a asigura judecarea cauzelor în termen rezonabil, distribuie sarcinile între judecători; propune Consiliului Superior al Magistraturii numirea unuia sau mai multor judecători dintre judecătorii instanței în calitate de judecător de instrucție; asigură specializarea și perfecționarea profesională a judecătorilor instanței, ținând cont de calificarea obținută la Institutul Național al Justiției de către Victoria Sănduța, a fost în drept să propună candidatura acesteia pentru exercitarea atribuțiilor judecătorului de instrucție.

Motivul invocat de Victoria Sanduța că, prin adoptarea de Curtea Constituțională a hotărârii nr. 7 din 24 martie 2020, există suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea actului administrativ contestat, este lipsit de consistență. Or, art. 26 alin. (7) al Legii cu privire la Curtea Constituțională, stabilește expres că hotărârile Curții Constituționale produc efect numai pentru viitor.

Prin urmare, recurentul a accentuat că hotărârea CSM până în prezent produce efecte juridice, iar reclamanta a fost obligată să revină la serviciu începând cu 25 martie 2020 și să înfăptuiască justiția în numele legii, în cadrul Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, cu obligația de a examina dosare de toate categoriile, inclusiv de categoria în care a fost specializată.

Astfel, argumentul reclamantei, precum că există pericolul iminent de producere a unor prejudicii ireparabile prin executarea în continuare a actului administrativ individual defavorabil, și anume, eventuale plângeri la CtEDO și condamnări a Republicii Moldova pentru abuzul autorităților judiciare, pentru faptul că dosarele de instrucție au fost examinate de un judecător care nu a fost investit legal cu atribuții de instrucție, nu poate fi reținut și urmează a fi respins.

Consiliul Superior al Magistraturii a susținut că încheierea din 06 aprilie 2020 a Curții de Apel Chișinău nu este motivată și nu este clară necesitatea suspendării parțiale a executării hotărârii.

În cazul solicitării suspendării executării actului administrativ, sub condiția existenței pericolului iminent de producere a unor prejudicii ireparabile prin executarea în continuare a actului administrativ individual defavorabil recurentul a menționat că scopul aplicării măsurii de asigurare în baza acestui motiv, este crearea unui climat favorabil executării unei eventuale hotărâri judecătorești. Astfel, pentru a fi dispusă suspendarea executării actului administrativ contestat, persoana vătămată, trebuie să dovedească temeinicia solicitării, precum și faptul că suspendarea are drept scop prevenirea unui prejudiciu ireparabil.

Consiliul Superior al Magistraturii a precizat că, la caz, nu a fost dovedită condiția de suspendare a actului administrativ individual defavorabil, deoarece nu poate exista un anumit pericol în cauzarea prejudiciilor ireparabile, prin executarea în continuare a actului administrativ.

Astfel, nu este clar, prin ce anume executarea actului administrativ contestat, cauzează reclamantei prejudicii ireparabile.

Subsecvent celor evidențiate supra, Consiliul Superior al Magistraturii a atenționat că motivele indicate în art. 172 alin. (2) Codul administrativ, care ar justifica suspendarea actului administrativ contestat, nu sunt îndeplinite, întrucât paguba iminentă, precum și legalitatea actului administrativ nu se prezumă, ci trebuie dovedite de persoana lezată, prin probe concludente și pertinente. Or, din cererea înaintată nu sunt identificate, niciunul din temeiurile indicate în art. 172 alin.(2) Codul administrativ.

Mai mult, prin suspendarea hotărârii Plenului CSM din 26 martie 2019, s-a încălcat principiul proporționalității, or, în momentul adoptării unei decizii de suspendare a executării, instanța de judecată se obligă *de plano* să verifice ca măsurile luate să fie proporționale cu obiectivul urmărit. Măsura trebuie să fie

proporțională și să existe ca un echilibru între interesul privat și cel al altor persoane, guvernat de privilegiul prealabilului.

Finalmente, Consiliul Superior al Magistraturii consideră că încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2020 este ilegală în fond.

La 20 mai 2020 Victoria Sanduța a depus referință asupra cererii de recurs, prin care a solicitat respingerea recursului declarant de Consiliul Superior al Magistraturii ca fiind depus tardiv și neîntemeiat.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 241 alin. (3) Codul administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Conform art. 236 alin (2) Cod administrativ, apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1).

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Conform art.243 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: declară recursul inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Consiliul Superior al Magistraturii urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele motive.

La 24 martie 2020 Victoria Sanduța a înregistrat în Secția Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Chișinău cererea prin care a solicitat repetat suspendarea parțială a executării Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 121/6 din 26 martie 2019 până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

Prin încheierea din 06 aprilie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea Victoriei Sanduța privind suspendarea parțială a executării Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 121/6 din 26 martie 2019 până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești. S-a suspendat Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la demersul președintelui Judecătoriei Chișinău, Radu Țurcanu, referitor la transferul unor judecători de la sediul Centru la sediul Ciocana nr. 121/6 din 26 martie 2019, în partea dispunerii transferării judecătorului Victoria

Sanduța de la sediul Centru la sediul Ciocana al Judecătoriei Chișinău, pînă la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

La 28 aprilie 2020 Consiliul Superior al Magistraturii a depus recurs împotriva încheierii din 06 aprilie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate și adoptarea unei încheieri noi privind respingerea cererii Victoriei Sanduța de suspendare a Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 121/6 din 26 martie 2019.

Recursul declarat împotriva încheierii din 06 aprilie 2020 a Curții de Apel Chișinău este depus peste termenul legal prevăzut de lege.

Conform art. 63 alin. (1) din Codul administrativ, calcularea termenelor în procedura administrativă se efectuează în conformitate cu prevederile art. 259–266 din Codul civil.

Conform art. 260 din Codul civil, termenul se instituie prin indicare a unei date calendaristice, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și sigur că se va produce.

Conform art. 261 alin. (1) și (2) din Codul civil, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, atunci ziua survenirii evenimentului sau momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Conform art. 264 alin. (3) din Codul civil, dacă s-a stabilit că un anumit termen durează pînă la o anumită zi, se prezumă că termenul include și ziua respectivă.

Conform art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96–114.

Articolul 96 alin. (1) din Codul administrativ, prevede că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Conform art. 97 alin. (1) și alin. (3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod.

Recurentul a cunoscut despre judecarea cauzei și implicit despre adoptarea încheierii din 06 aprilie 2020.

Or, Curtea de Apel Chișinău a înștiințat Consiliul Superior al Magistraturii prin notificările expediate la 25 și 26 martie 2020 despre examinarea cererii privind suspendarea parțială a executării Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr.121/6 din 26 martie 2019 și necesitatea expunerii opiniei în formă scrisă (f.d.178, 183, Vol. I), iar la 07 aprilie 2020, prin intermediul poștei electronice a expedit la adresa de e-mail care aparține recurentului aparatul@csm.md copia încheierii din 06 aprilie 2020. (f.d.228, Vol.I)

Sub acest, aspect, instanța de recurs precizează că art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, reglementează o atare modalitate de comunicare a actelor judecătorești. Pentru aplicarea acestor norme de drept procedural, este necesar ca

acest mijloc să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui. Așadar, confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc. Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul pre-citat va cuprinde informații cu privire aceste inexactități. Cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

Prin urmare, luând în considerare lipsa acestor mențiuni, extrasul atașat la materialele cauzei de către reprezentantul instanței de apel demonstrează incontestabil că încheierea din 06 aprilie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost transmisă spre cunoștință Consiliului Superior al Magistraturii la data de 07 aprilie 2020 și se încadrează în rigorile art. 96 alin. (1) din Codul administrativ.

Astfel, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul recurentului precum că a recepționat copia încheierii din 06 aprilie 2020 a Curții de Apel Chișinău la 24 aprilie 2020 și respectiv recursul a fost depus în termen.

Or, materialele cauzei incontestabil atestă faptul recepționării de către Consiliul Superior al Magistraturii a încheierii instanței de apel la data de 07 aprilie 2020 și nu 24 aprilie 2020, prin răspunsul expedit de pe adresa de e-mail aparatul@csm.md la adresa poștei electronice a colaboratorului Curții de Apel Chișinău XXXXXX@justice.md ”Mesaj recepționat” (f.d.228, Vol.I).

Mai mult, la caz, nu poate fi luat în considerare faptul recepționării de către Consiliul Superior al Magistraturii a copiei încheierii din 06 aprilie 2020 a Curții de Apel Chișinău la data de 27 aprilie 2020, or, la acea dată recurentul a recepționat copia încheierii instanței de apel în mod repetat, ceea ce se confirmă prin textul indicat de colaboratorul Curții de Apel Chișinău la momentul expedierii ”Vă expediem repetat copia încheierii din 06 aprilie 2020” (f.d.229, Vol.I).

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Așadar, Consiliul Superior al Magistraturii urma să depună diligența necesară, să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Popov versus Moldova (nr. 2) din 02 decembrie 2005; Melnic versus Moldova din 14 noiembrie 2006, Ponomaryov versus Ucraina din 03 aprilie 2008, Van Harn versus Germany din 11 septembrie 2007), și să conteste în termenul legal încheierea din 06 aprilie 2020, fapt, însă, ignorat de recurent, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea recursului.

Consiliul Superior al Magistraturii nu a înaintat o cerere, prin prisma dispozițiilor art.65 alin. (1) și (2) Codul administrativ, cu privire la repunerea recursului în termen și nici nu a prezentat instanței probe incontestabile ce ar demonstra imposibilitatea îndeplinirii actului procedural în termenul prevăzut de lege.

Din aceste motive recursul depus de către Consiliul Superior al Magistraturii împotriva încheierii din 06 aprilie 2020 a Curții de Apel Chișinău necesită să fie declarat inadmisibil.

Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 CEDO.

Luând în considerație cele expuse, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul este depus în afara termenului legal și din aceste motive necesită a fi declarat inadmisibil.

În conformitate cu art. 195, 243 alin. (1) lit. a), din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se declară inadmisibil recursul depus de Consiliul Superior al Magistraturii.
Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh

Nina Vascan